

Prof. Dr. Feyza Erkan
TTD 2. Başkan Yardımcısı

Türk Toraks Derneği'nin Temel Değerleri

KİŞİSEL VE KURUMSAL TEMEL DEĞER KAVRAMI

Değerler, bizim düşüncelerimizin ve davranışlarımızın temelinde yatan prensipler ve standartlardır. Öyle ki; iyi-kötü, doğru-yanlış arasındaki tüm yargılamalarda, kendi değerlerimize göre karar veririz. Diğer insanlarla kuracağımız ilişkileri, yaşamda atacağımız adımları, zorluklar karşısında göstereceğimiz tutumları, benimsediğimiz içsel değerler belirlemektedir. Bir insanı veya toplumu en iyi tanımlayan kriter onun değer yargılarıdır.

Çağlar boyunca, zamandan ve mekandan bağımsız olarak tüm insanlığın benimsediği ortak evrensel değerler vardır. Dürüstlük, adalet, eşitlik, özgürlük, sevgi, saygı gibi değerler, bir kişi tarafından temel değer olarak benimsendiğinde ve davranışlarında sürekli yansıtıldığında o kişinin erdemi olarak adlandırılır. Sadece zaman zaman bu değerlere göre karar verdiğimizde ise "temel değer" kavramından söz edemeyiz.

İnsanlar arasında kurulan beraberliklerin sağlamlığını ve sürekliliğini ortak temel değerler belirler. Bu nedenle bir sivil toplum örgütünün, temel değerlerini netleştirmesi son derece önemlidir. Çalışma programlarının, önceliklerin oluşmasında, hem üyeler arası hem de diğer paydaşlar ve toplumla olan ilişkilerde bu temel değerler belirleyici rol oynar. En üst yöneticiden en genç üyeye kadar tüm kurum mensuplarından bu değerleri savunması, uygulaması ve ortak çalışma felsefesi haline getirmesi beklenir. Tüzükte belirtilmiş olan amaçlara giden yolda tüm faaliyetler bu ilkeler temelinde yürütülür.

Türk Toraks Derneği'nin (TTD) kurumsal değerleri dört başlık altında toplanmıştır:

1. İnsana, hasta haklarına, emeğe ve çevreye saygı
2. Katılımcılık, dayanışma, saydamlık, hesap verebilirlik
3. Bilimsel ve kanıta dayalı tıp
4. Etik kurallara uyum

1. Temel Değer: *İnsana, Hasta Haklarına, Emeğe ve Çevreye Saygı*

Birinci ilke olarak benimsediğimiz bu temel değer, TTD'nin tüm amaç, hedef ve etkinliklerinde yol gösteren pusuladır.

Sağlık Politikaları Komitemizin savunduğu temel değerler de büyük oranda bu ilkelerin üzerine inşa edilmiştir. Dil, din, ırk, cinsiyet, milliyet ve ekonomik gücü ne olursa olsun tüm bireylerin sağlık hizmetine ulaşma hakkı vardır. TTD, ülke düzeyinde sağlık hizmetlerini aynı üstün standartlara ulaştırmak amacıyla yoğun eğitim etkinlikleri yürütmekte, rehberler, hekim ve hastalara yönelik kitaplar yayınlamaktadır. Web sitemizde toplum ve hastalar için aydınlatılmış onam formları, bilgilendirme yazıları yer almakta, ayrıca bilinçlendirici kampanyalar planlanmaktadır.

Temel değerler, sadece o kuruluşun öncelikli amaçlarında değil, kurum içi ilişkilerinde de yansımaktadır.

Kurumsal düzeyde insana saygı ilkesi; organizasyon şemasında yer alan tüm grup ve komitelerin farklı görev tanımlarına saygıyı gerektirmektedir. Karşılıklı saygı, birbirini ön yargısız bir şekilde dinlemeyi, anlamayı ve iki yönlü aktif iletişimi gerektirir. Hiç bir grup, hiyerarşiden doğan gücüne

başvurmaksızın kendini ifade ve karşısındakini ikna etmeye çalışır. TTD'nin öncelikli amaçları ve temel değerleri zeminde açık tartışma ile ortak bir uzlaşma noktası aranır.

TTD üyeleri mecburiyetten değil, gönülden hizmet vermektedir. En küçük bir katkının dahi minnet ve şükranla dile getirilmesi "emeğe saygı" ilkesinin gereğidir.

İnsana saygı ilkemiz doğal olarak çevreye saygı ile bütünleşmektedir. Hava kirliliğinin önlenmesi, sigarayla mücadele, iç ortamların havasının temizlenmesi bizim çevreye saygı temelinde yürüttüğümüz etkinliklerdir.

2. Temel Değer: Katılımcılık, Dayanışma, Saydamlık, Hesap Verebilirlik

Birinci ilkemiz olan insana ve emeğe saygı temelinde yükselen değerler olan, katılımcılık ve dayanışma, TTD'ni diğer kurumlardan üstün kılan en güçlü yanıdır.

2-6 yıllık süre kısıtlamasıyla yürütülen görevler, ülkemizde değişmeyen yıllanmış kadrolarla yönetilen sivil toplum örgütlerine örnek olmuştur. Birkaç veya bir kişinin merkezden yönettiği mesleki derneklere karşın; TTD şubelerle ve çalışma gruplarıyla yarattığı katılımcı örgütlenme biçimiyle, kendi alanında öncü bir rol oynamıştır.

Katılımcılık ve dayanışma kuruluş içinde, bilginin ve sevginin paylaşıldığı hem çok verimli hem de çok zevkli bir çalışma ortamı yaratır. Bu ortamda herkes kendi yeteneği, birikimi ve deneyimi ölçüsünde ortak amaca katkıda bulunur. Ortak akıl, işbirliği ve sinerjiyle çok kısa zamanda doğru kararlar almak ve büyük eserler yaratmak olasıdır.

Saydamlık ve hesap verebilirlik, insana saygı değerinin üzerinde yükselen güven binasını inşa eder. Güven duygusu ise en geniş katılımcılığın, üyelerin ve toplumun desteğinin sağlanması için esastır. İnsana saygı, katılımcılık, dayanışma, saydamlık ve hesap verebilirlik birbirini karşılıklı olarak besleyen ve güçlendiren değerlerdir.

3. Temel Değer: Bilimsel ve Kanıta Dayalı Tıp

Mustafa Kemal Atatürk'ün "Hayatta en hakiki mürşit, ilimdir." sözünde ifade edildiği gibi, bilimsellik bizim alacağımız tüm kararlarda ve atacağımız tüm adımlarda yolumuzu aydınlatan ışık olacaktır.

Derneğimizin başlıca amacı, bilimin bugün ulaştığı tüm verileri ve olanakları üyelerimiz ve toplumun hizmetine sunmaktır. Ayrıca bizler eğitim ve hizmet misyonumuzun yanında, insanlığın ve ülkemizin önünü açacak bilimsel araştırmalar yapmak ve kendi verilerimizi yaratmak zorundayız.

Önyargılardan, siyasi çatışmalardan ve bölünmelerden uzak kalarak, ülkemizde izlenen sağlık politikalarına tam anlamıyla bilimsel olarak yaklaşıyoruz. Akciğer sağlığını, koruyucu hekimliği geliştirecek her olumlu adımın yanında ve arkasındayız. Üyelerimizi ve toplumu mağdur edecek politikalara ise karşı çıkıyoruz. Bu yargılamalarımızda sosyal bilimcilerden, ekonomistlerden ve diğer ilgili bilimsel birimden destek alıyoruz.

4. Temel Değer: Etik Kurallara Uyum

Etik, felsefenin dört ana dalından birisi olup, ahlaki değerleri ifade eder. Felsefe terimi, etimolojik açıdan Yunanca sevgi anlamına gelen *Philia* ile bilgi-bilgelik anlamına gelen *Sophia* kelimelerinden meydana gelmiştir. Etik ise *Ethikos* kelimesinden türetilmiş olup doğru ve yanlış teoriler dizisi olarak tarif edilmektedir. Bunların pratik hayatta uygulanış şekli ise ahlak olarak tanımlanmaktadır. Bu bağlamda "Etik kurallar" moral değerleri ifade etmektedir.

Günümüzde moral değerlerde yaşanan erozyon, dünyada ve ülkemizde birçok soruna ve güven bunalımına yol açmaktadır. TTD olarak; bugün etik kuralları savunmanın, her şeyden çok daha önemli ve öncelikli olduğuna inanıyoruz. Değerleri teorik olarak savunmaktan daha da ileriye giderek, onların yaşayan somut örneği olacağız. Soyut sözler ve vaatler, artık inandırıcılığını kaybetmiştir. Bugün tüm insanlar etik değerleri bizzat yaşamak ve yaşatmanın özlemini duymaktadır.

"Karanlıktan şikâyet edeceğine bir mum yak !" diye çok sevilen bir özdeyiş vardır. Türk Toraks Derneği olarak her şeyin tükenmiş gibi görüldüğü bu karanlık dönemde, etik değerlerimizle bir ışık yakmak, insanların umudu olmak istiyoruz. Birbirimizle, paydaşlarla ve toplumla olan tüm ilişkilerimizde "Etik Kurallara Uyum" belirleyici değerimiz olacaktır.

Akciğer sağlığını geliştirmek yolunda gerçekleştirdiğimiz tüm etkinliklerde, her zaman arka zeminde "etik değerler" yansıyacaktır.

Türk Toraks Derneği benimsediği ve yaşattığı temel değerlerle bugüne kadar olduğu gibi gelecekte de örnek ve öncü olacaktır.